

البيان

مؤسسة البيان للتواصل والتأصيل

موسوعة المعارف الشيعية

خانواده

www.ketab.ir

محمدرضا زيبايي نژاد

مؤسسة البيان للتواصل والتأصيل

١٤٠٠

- سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
فروست
شابک
وضعیت فهرست نویسی
موضوع
موضوع
شناسه افزوده
رده بندی کنگره
رده بندی دیویی
شماره کتابشناسی ملی
- زیبایی نژاد، محمدرضا / ۱۳۴۲ -
خانواده / محمدرضا زیبایی نژاد؛ [ب. سفارش] موسسه البیان
للتواصل والتواصل.
قم: نشر معارف اهل بیت الطاهرین علیهم السلام، ۱۴۰۰.
۲۶۲ ص. ۵/۲۱ × ۵/۱۴ س.م.
موسوعه معارف شیعه؛ ۱۶. نشر معارف اهل بیت علیهم السلام؛ ۵۰.
۰-۰۶-۵۶۶۳-۶۲۲-۹۷۸
فیپا
خانواده ها -- جنبه های مذهبی -- اسلام
Families -- Religious aspects -- Islam
زناشویی (اسلام) -- Religious aspects -- Islam
موسسه البیان للتواصل والتواصل
BP۲۳۰/۱۷
۲۹۷/۴۸۳۱
۸۷۳۳۲۱۵

البيان

مؤسسة البيان للتواصل والتأصيل

خانواده

محمدرضا زیبایی نژاد

مؤسسة البيان للتواصل والتأصيل

ناشر: معارف اهل بیت الطاهرين عليهم السلام
چاپ: چاپخانه اشراق چاپ اول: ۱۴۰۰ ش
شمارگان: ۵۰۰ نسخه

تمامی حقوق برای ناشر محفوظ است

مرکز پخش

قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه همکف،
پلاک ۱۱، تلفن ۳۷۸۴۲۴۴۳-۰۲۵

لبنان، بیروت، جادة حافظ الأسد، قرب فانتزي
وورد، بنایه مامیا، الطابق الخامس

هاتف: ۰۰۹۶۱۱۸۲۰۳۷۸

فاکس: ۰۰۹۶۱۱۸۶۲۲۳۳

نشر معارف
اهل بیت
طاهرين
عليهم السلام

۰۲۵

فهرست مطالب

۹.....	سخن موسسه
۱۳.....	مقدمه
۲۳.....	فصل اول: مبانی (پیش فرض ها)
۲۳.....	۱. هستی هدفمند و حکیمانه
۲۴.....	۲. جایگاه والای انسان
۲۶.....	۳. برابری انسانی و ارزشی زن و مرد
۲۷.....	۴. تفاوت های تکوینی زن و مرد

۵. تفاوت در نظام نقش‌ها، نظام حقوقی و نظام تربیتی ۲۸

فصل دوم: مباحث کلی خانواده ۳۳

۱. چیستی خانواده ۳۳

۲. پیدایش خانواده ۳۶

۳. اهمیت خانواده ۳۹

فصل سوم: ازدواج ۴۹

۱. ترغیب به ازدواج ۵۰

۲. سرّ ازدواج ۵۴

۳. همسرگزینی ۵۷

۳.۱. همسانی ایمانی ۵۷

۳.۲. رعایت قاعدهٔ محرمیت ۵۹

۴. الگوی ازدواج ۶۳

۵. خواستگاری ۶۴

۶. عقد ازدواج ۶۸

۷. شرط ضمن عقد ازدواج ۷۱

۸. مهریه ۷۲

۹. جهیزیه ۷۴

۱۰. عروسی ۷۵

۱۱. تعدّد زوجات ۷۷

۱۲. ازدواج موقت ۸۳

فصل چهارم: ساختار خانواده و روابط خویشاوندی ۹۵

۱. ساختار خانواده ۹۶

۲. جایگاه‌ها و نقش‌های خانوادگی ۱۰۵

۲.۱. شوهری ۱۰۷

۲.۲. همسری زن ۱۱۶

۲.۳. مادری ۱۲۲

۲.۴. پدری ۱۳۱

۲.۵. فرزندی ۱۴۳

۳. خویشاوندی ۱۵۰

۳.۱. خویشاوندی نسبی ۱۵۱

۳.۲. خویشاوندی رضاعی ۱۶۰

۳.۳. خویشاوندی سببی ۱۶۱

فصل پنجم: ناسازگاری و اختلاف ۱۷۱

۱. زمینه‌ها و عوامل بروز ناسازگاری و طلاق ۱۷۱

۱.۱. عوامل بیرونی ۱۷۲

۱.۲. ضعف بینش ۱۷۳

۱.۳. ضعف اخلاقی ۱۷۵

۱.۴. حقوق‌زدگی ۱۷۵

۱.۵. ضعف مهارت ۱۷۸

۲. پیشگیری از بروز ناسازگاری و طلاق ۱۷۹

۳. راهکارهای پیشنهادی اسلام، پس از بروز اختلاف و ناسازگاری ۱۸۶

سخن موسسه

آگاهی، یکی از نیازهای انسان در همهٔ صحنه‌ها و مراحل زندگی است. انتخاب‌ها و نیز کنش و واکنش‌های آدمی به شدت تحت تأثیر شناخت‌ها و بینش‌های اوست. از این رو، در عصر جدید که دانش و اطلاعات، بیشترین سهم را در شکل‌دهی به حیات فردی و اجتماعی بر عهده دارد و انبوه داده‌ها، مخاطبان را زیر چتر و چنبرهٔ خویش گرفته است، دست‌یابی به آگاهی‌های صحیح و سنجه‌های دقیق برای تشخیص درست از نادرست، بسی ضروری است. سوگمنده، باید گفت که رسانه‌های جدید - به رغم گسترش کمی و تنوع تکنولوژیک - هرگز نتوانسته‌اند به ژرفای اندیشه و پالودگی جریان اطلاعات کمک

کنند، بلکه گاه بر تیرگی‌ها و تاریکی‌های ذهن و ضمیر انسان افزوده‌اند. این نگرانی هنگامی عمیق‌تر می‌شود که دست قدرت‌های سیاسی و اقتصادی از آستین شبکه‌های اطلاعاتی برون آمده و دنیای داده‌ها را با روابط پیچیده‌ای از مناسبات غیر علمی پیوند زده است.

جهان امروز - بیش از گذشته - نیازمند معنویت و شناخت ارزش‌های اخلاقی است؛ بشر با قدرت دانش و تکنولوژی به تخریب جهان طبیعت پرداخته و هویت اصیل انسانی را دستخوش ویرانی ساخته است. بر این باوریم که آموزه‌های قرآن و مکتب اهل بیت (علیهم‌السلام) - در ابعاد اعتقادی، اخلاقی، حقوقی و اجتماعی - افق روشن‌فراروی فردای بشریت می‌گذارد و گزینه‌هایی کم‌نظیر و بلکه بی‌بدیل برای گذر از تنگناهای فکری و عملی پیش روی جامعه معاصر می‌گشاید.

اما آسیب‌های پیش‌گفته و به‌ویژه حضور کم‌رنگ شیعه‌شناسان آگاه و گاه میدان‌داری نابخردان، کار را بر شناخت و شناسایی مکتب اهل بیت (علیهم‌السلام) سخت و دشوار ساخته و سخنان سُست و مطالب نابهنجار بسی بیش از اندیشه‌های ناب در باب تشیع در فضای عمومی انتشار می‌یابند. روشن است که بدخواهان و کینه‌ورزان نیز با پی‌ریزی و پراکندن شبهات، آب را آلوده کرده و راه را بر شناخت حقایق ناهموار می‌سازند. از این‌رو، امروزه و به اعتراف بسیاری از کارشناسان، شناسایی معارف شیعه - بدور از پیرایه‌ها و آرایه‌ها - کاری بایسته و شایسته است؛ این نیاز نه تنها نسبت به دیگران، بلکه در مورد شیعیان نیز راست می‌آید و در جوامع شیعی نیز کم نیستند کسانی که با درون‌مایه‌های مکتب اهل بیت (علیهم‌السلام) بیگانه‌اند.